

Arad (*Aradpustatina – Nová Vieska*), Miklósháza (*Miklošov sad – Bátorove Kosihy*), Kőböl-kút, Antalháza (*Antalov dvor*) na Okresný úrad do Parkánu, odtiaľ do kasárni, kde bolo maďarské vojsko. Títo nás postavili na dvore do radu a prehliadali nás, či máme zbrane. Pýtali sa nás na naše nacionálie a ten, kto bol Čech, s tým sa vôbec nerozprávali. Kto bol Slovák z Dolnej zeme, tomu povedali, že je zradca. Pripomínam, že cestou do kasárne maďarský četník s namierenou zbraňou na prsia vynútil na mne, aby som jednému robotníkovi zaplatil 100 Kč, ktoré som vraj jeho otcovi pred 10 rokmi zostal dlžný za prácu. Podobne aj kolonista Z. pod vyhrážkou musel vyplatiť 100 Kč. Podotýkam, že ani ja, ani druhý kolonista neboli sme nikomu nič dlžní. V Parkáni nás nechali stáť v miestnosti kina do rána. Potom nás rozdelili do miest po 60 osobách a nechali nás 9 dní bez teplej stravy a prikrývok. Až posledné 3 dni varili naše ženy. Dňa 24. 11. 1938 dostal som písomný výmer, že sa do 48 hodín musím vystáňovať z okupovaného územia. Do môjho bytu som sa vrátil 25. 11. V polovici bytu bol už nastáňovaný tabačiar. Druhú polovicu bytu starosta zapečatil. Dožadoval som sa, aby obecný úrad odpečatil a otvoril byt, čo obecný úrad neurobil, ale po jednom robotníkovi mi poslal kľúče. Po otvorení bytu som zistil, že cennejšie zariadenie a všetko prádlo bolo vyrabované.

Dňa 26. 11. o 1 hod. v noci naložil som si na jeden voz, čo mi zostalo z domáceho zariadenia a z bielizne, a s manželkou aj s tromi deťmi som odišiel smerom Nové Zámky na slovenské hranice. O 15. hod. som prešiel hranicu.

Iné vypovedať nič neviem.

D. a h.

Nečitateľný podpis  
Vrchný strážmajster

Inž. František H., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

## 115

5. december 1938. Žabokreky.

*Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s učňom Jozefom H., predtým obyvateľom Šurian, ktorý vypovedal o výčinoch maďarských vojakov a civilov a o okolnostiach vyhostenia jeho a iných občanov z okupovaného územia.*

### Zápisnica

Obec Šurany obsadilo maďarské vojsko 10. 11. 1938 predpoludním asi o pol 12. hod. Vojsko uvítalo len niekoľko občanov a na miestnom obyvateľstve nebolo badať nijaké nadšenie. Kričalo len pár mladíkov, ktorí pravdepodobne prišli z maďarskej strany.

V obsadenej obci som sa zdržal do 19. 11. 1938, keď v ten deň asi o 12. hod. prišli pre mňa maďarský četník a miestny strážnik, ktorých nepoznám, a odviekli ma na četnícku stanicu. Ešte večer 19. 11. 1938 ma maďarskí vojaci spolu asi so sto inými občanmi československej národnosti, z ktorých bolo najviac židov, odviekli na hranicu Slovenska. Prišli sme tam asi o 22. hod. a v tme pri obci Kýr nás poslali cez slovenskú hranicu, a to bez toho, aby nás

odovzdávali čs. strážni. Pohrozili nám že, ak sa vrátíme, zastrelia nás. Cestou každého, kto sa omeškával, otáčal alebo si vyberal poltopánku z blata, bili puškami do chrbta Aj na slovenskej hranici mnohí dostali ranu pažbou do chrbta. Ja som dostal pažbou do chrbta, keď som sa zohýnal pre topánku, čo mi ostala v blate. Viditeľné poranenie som nemal. Tých, ktorí boli so mnou vyvedení na hranicu Slovenska, nepoznám, lebo som 5 mesiacov býval v Šuranoch, takže som tam poznal málo ľudí. Ani mená maďarských četníkov, strážnikov a vojakov nepoznám.

Maďarské vojsko vťahlo do Šurian s veľkým nadšením a ubytovalo sa v cukrovare. Keď večer v deň jeho príchodu, teda 10. 11. 1938 začali sa na židovských obchodoch vybijat' okná a rabovanie obchodov, maďarskí vojaci i maďarskí četníci, ktorí chodili po uliciach, nebránili vybijanie okien ani rabovanie obchodov. Podľa toho som usúdil, že to boli ľudia, čo prišli z maďarskej strany pred vojskom, o ktorých maďarské vojsko vedelo. Slovenské nápisy boli strhané a prepisované na maďarské. Vojsko ani četníci tomu nebránili, podobne ako nebránili rabovaniu. Najviac rabovali a útočili na Židov.

Pri svojom zadržaní som bol tak odvedený, ako som bol oblečený v robotných šatách. Nedovolili mi nič vziať so sebou. Tam mi zostali šaty, bielizeň a topánky v hodnote asi 1 500 Kč. Chcel by som si ich odtiať odviesť. Kam odišli ostatní vypovedaní, neviem. Mój kamarát Imrich K. zostal v Nitre, lebo tam má rodičov.

Spísal:  
nečitateľný podpis  
Vrchný strážmajster

Prečítal a podpísal  
Jozef H., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

## 116

5. december 1938, Krušovce.

*Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s učiteľom Zoltánom Náhlavským, predtým obyvateľom obce Čierny Brod, ktorý vypovedal o okolnostiach svojho vyhodenia z teritória maďarského štátu.*

### Zápisnica

Ohľadne svojho vypovedania maďarským vojskom z obsadeného územia udal toto:

Od 1. 9. 1936 pôsobil som ako učiteľ na menšinovej štátnej ľudovej škole v Hegy (*Čierny Brod*), okres Galanta. Pred obsadením tohto územia maďarským vojskom obdržal som od svojej školskej vrchnosti príkaz evakuovať všetok školský nábytok a učebné pomôcky. Tieto predmety som odoslal dňa 4. 11. 1938. Pri tomto som odoslal i svoje bytové zariadenie. V škole zostali len prázdne múry. Svoju manželku so 4-ročnou dcérou som taktiež odoslal do Veľkých Uheriec ku svojim rodičom. V Hegy som zostal sám na príkaz nadradenej školskej vrchnosti: neopúšťať svoje pôsobisko pod t'archou disciplinárneho vyšetovania.

Dňa 9. 11. 1938 asi o 15 1/2 hod. bola obec Hegy obsadená maďarským vojskom. V menšinovej škole bolo ubytovaných asi 150 mužov. Asi o 1 hodinu po príchode maďarského vojska